

Intervju sa nj. e. Mihailom Papazogluom, ambasadorom Republike Srbije u Kanadi

Razgovor vodila Ljiljana Vujnović-Ilić

SAN: Prošle godine se navršilo 75 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa između Srbije i Kanade. Šta možete reći u vezi sa trenutnim bilateralnim odnosima između Srbije i Kanade? Odakle smo krenuli pre 75 godina i dokle smo danas stigli? Drago mi je da su bilateralni odnosi podignuti na jedan vrlo zavidan nivo. I lepo

od vas što nas ove godine, kada Kanada obeležava i proslavlja 150 godina postojanja, podsećate na prošlogodišnji jubilej - 75 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa Beograda i Otave. Odnosi su uspostavljeni 1941. godine i predstavljaju spomenik koji svedoči o našem savezništvu u oba svetska rata. Srbija ne zaboravlja kanadsku vojnu lekarsku misiju u Prvom svetskom ratu, niti pomoć u novcu i ponosna je što jedna planina u blizini Kalgarija nosi ime Vojvode Putnika. U poslednje tri godine neguje se politički dijalog jer je svake godine razmenjena po jedna poseta ministara spoljnih poslova, što je nedostajalo u prethodnih desetak godina. Kanadske investicije u Srbiji prevazišle su milijardu kanadskih dolara i izvoz iz Srbije dvostruko premašuje uvoz (80 miliona je izvoz, 30 miliona je uvoz). Prodajemo naš FIAT u vrednosti od oko 40 miliona dolara godišnje, farmaceutska firma Valeant, Lavalin, Molson Coors, MAGNA samo su neke od kanadskih kompanija koje posluju u Srbiji. Na početku i na kraju svakog uspešnog poduhvata stoje ljudi. To je naša srpska zajednica u Kanadi, to jest naša dijaspora koja aktivno učestvuje u razvijanju odnosa ove dve zemlje.

SAN: Šta se trenutno radi na poboljšanju i produbljivanju bilateralnih odnosa između Srbije i Kanade i koji su rezultati do sada postignuti?

Sadašnji sastav ambasade uglavnom se bavi konkretnim, životnim pitanjima. Potpisan je i ratifikovan sporazum o socijalnom i penzionom osiguranju. Do sada je isplaćen novac u vrednosti od oko dva miliona dolara. Ambasada je obezbedila i novčanu pomoć kanadske države u vrednosti od 1.2 miliona dolara za konkretne projekte u saniranju poplavljenih objekata za vreme majskih poplava u Obrenovcu i Sremskoj Mitrovici. Projekte su izvodile naše firme. Na leto će biti potpisan sporazum o vazдушnom saobraćaju oko kojeg se pregovara još od 2006. godine. Ubrzo očekujemo i direktne letove Toronto-Beograd o kojima se veoma dugo priča. Pored Nijagare i Hamiltona, inicirali smo i izgradnju spomenika Nikoli Tesli u Otavi, Vankuveru i Kalgariju. Ili da se bar još neki bulevar zove po njemu. Uglavnom smo prisutni tamo gde nas pozivaju da bismo produbili našu saradnju.

SAN: Agencija za ocenu kreditnih rejtinga Moody's povećala je rejting Republike Srbije. Srbija je zabeležila realan privredni rast od 2.8 procenata u 2016. godini što predstavlja najveću stopu rasta u poslednjih osam godina. Šta to znači za srpsko-kanadsku saradnju?

Istina je da se ekonomske prilike u zemlji polako popravljaju. To su konstatovale i međunarodne institucije i kreditne agencije. Prema MMF-u nezaposlenost u Srbiji bi u 2018. godini trebalo da bude 15.4 odsto, a rast 3.6 odsto. I pored toga mnogi naši sunarodnici i dalje teško žive. Ključ reformi je da se odgovori na izazov ravnomernog i održivog razvoja i smanji nezaposlenost.

SAN: Republika Srbija pridaje veliki značaj odnosima između dijaspore i Srba u regionu. O tome svedoče Deklaracija Vlade Republike Srbije o proglašenju odnosa između otadžbine i rasejanja odnosom od najvećeg državnog i nacionalnog interesa (2006), Zakon o dijaspori i Srbima u regionu (2009) i Strategija očuvanja i jačanja odnosa matične države i dijaspore i matične države i Srba u regionu (2011). U čemu se ogleda ta saradnja? Da li možete da navedete nekoliko primera?

Srpski dan u Otavi, maj 2017.

Ambasador Papazoglu i kanadski premijer Trudo sa suprugama

Nedavno smo u maju mesecu otvorili počasni konzulat u Montrealu, a u naredna dva meseca otvorićemo i u Kalgariju. To je uz Vankuver, Toronto i Otavu ukupno pet predstavništava u Kanadi. Podsećam da jednom godišnje odlazimo u Vankuver i Kalgari, redovnije održavamo konzularne dane u Montrealu, a nadam se i u Edmontonu. Veoma sam ponosan što je Srbija u Montrealu iznova otvorila konzulat koji je inače tamo postojao još davne 1918. godine. Pre jednog veka. Sledeće godine i to ćemo svečano obeležiti. Takođe, drago mi je da smo prošle godine zbratimili gradove Nijagaru i Kraljevo. Ambasada jeste inicirala i organizovala potpisivanje Povelje prijateljstva ova dva grada, ali ponavljam iza svega stoje ljudi, u ovom slučaju naši iseljenici u Nijagari koji su pomagali Kraljevu. Sada je to institucionalizovano. Takođe, osnivanje parlamentarne grupe prijateljstva u kojoj je 16 kanadskih senatora i poslanika, smatram za još jedan uspeh.

SAN: Pomenuli ste parlamentarnu grupu prijateljstva između Kanade i Srbije. Kada je ona osnovana i šta je cilj ovog udruženja?
Prvi put je osnovana 2013. godine, a obnovljena je nakon kanadskih parlamentarnih izbora 2016. godine. To je srpski kokus ili srpska lobistička grupa u Kanadi.

SAN: Da li se nešto promenilo i šta u odnosu Srba iz matice Srbije i Srba iz dijaspore u poslednjih 20 godina?

Mislom da se sva dešavanja u zemlji sagledavaju na trezveniji i manje polarizovan način. Moj savet i preporuka koju ističem u svakoj prilici je da naši ljudi treba da koriste prednosti dvojnog državljanstva koje su dve države dogovorile. Uspeh jedne zajednice u Kanadi se meri brojem poslanika. Osim jednog, bivšeg gradonačelnika Hamiltona Boba Bratine, koji je i potpredsednik naše grupe prijateljstva, drugih nema. Na tome moramo još da radimo.

SAN: Da li imate podatak koliko imigranata dolazi godišnje iz Srbije u Kanadu? Da li taj broj vremenom stagnira ili se povećava?

Ukupan broj viza koji Kanada izdaje u jednoj godini je relativno mali. Svega oko tri hiljade. Od njih tek manji procenat su imigranti. U svakom slučaju to nije ni blizu onom talasu iz 90-ih godina. Često kažem Kanađanima da su se u Kanadu iselili najbolji kadrovi ETF-a, Građevinskog i Mašinskog fakulteta. S druge strane, naša zemlja pak treba da osmisli kako da predupredi da joj se takav odliv kadrova više nikada ne desi.

SAN: Koliko ambasada Srbije i na koji način pomaže novodošlim srpskim iseljenicima u Kanadu?

Iz mog prethodnog odgovora jasno bi trebalo da vidite da Srbiji nije u interesu da podstiče dalji odliv mozgova. Činjenica je da novih iseljenika nema mnogo. Mislom da je bitno da se oni svi prijave ambasadi kako bi uopšte bili u situaciji da im pomognemo u legalizaciji njihovog statusa. Uvek smo tu za savet i kontakt.

SAN: Bili smo svedoci previranja u srpskoj crkvi u Kanadi. Da li je i koliko to uticalo na srpsko-kanadske bilateralne odnose? Koliko je srpska crkva u Kanadi uključena u akcije koje organizuje ambasada?

To je svakako bila epizoda koja opominje da je neophodno stalno ulagati napore za ujedinjenje i slogu. Ukazivali smo na štetnost takvog negativnog nastupa na kanadskoj sceni i nadam se da smo apelima i delovanjem u tome uspeali. U nekoliko navrata imao sam i prilike da o tome lično razgovaram i sa Njegovom svetosti patrijarhom Irinejom. Sa vladikom Mitrofanom održavam redovni kontakt. Svaki konzularni dan i organizacija izbora u Kanadi oglašava se uz pomoć SPC. Ove godine u Otavi 22. maja, na našu inicijativu, crkvenoškolski odbor „Sveti Stefan“, grad Otava i ambasada zajedno su organizovali predstavljanje Srbije povodom proslave 150 godina Kanade. Mislom da je to najbolji primer.

SAN: Vi ste vrlo aktivni učesnik različitih događaja koji obeležavaju život srpskih iseljenika u Kanadi (otvaranje Bulevara Nikola Tesla, učestvovanje u prikupljanju pomoći za Srbiju pod pokroviteljstvom princeze Katarine Karađorđević „Lifeline“ itd). Koji se događaj po vama izdvaja od ostalih. Da li nam možete ispričati neku anegdotu?

Sve što ste nabrojali čini me ponosnim. Bilo je dosta tih akcija. Gledam da što više povezujem naše ljude, da ih ohrabrim i da im pomognem. Ipak, moj prevashodni posao je da povezujem Srbiju

sa Kanadom i dalje unapredim dijalog institucija na visokom nivou, da se Kanađani i mi više nikada ne nađemo na različitim stranama. Kada donosioci političkih odluka sede za stolom, verujte mi, problemi se lakše rešavaju. Ako moram da izdvojim jedan od ovih događaja to bi bila organizacija srpske akademske mreže u Kanadi koja treba da poveže sve naše ovdašnje visokoškolce: studente, istraživače, doktorante i profesore. Želja mi je da ovoj asocijaciji, na čijem čelu je Ana Sokolović, naša kompozitorka i profesor na Univerzitetu u Montrealu, udahnem život (Serbian Academic Network).

Ako me pitate za anegdotu, evo jedne iz prve ruke. Još pre tri godine, pred moj dolazak i preuzimanje dužnosti ambasadora, tokom leta nad okeanom, palo mi je na pamet da se verovatno naši građani u Kanadi, koji me ne poznaju, pitaju kako je moguće da nam dolazi ambasador tako nekarakterističnog srpskog prezimena. To sam pretvorio u poruku svima. Ako se Srbija „ne plaši“ da uputi nekoga ko je grčkog porekla ovde u Kanadu za diplomatskog predstavnika, nemojte mi pričati o podelama po poreklu, mestu rođenja ili generaciji među Srbima ovde u Kanadi.

SAN: Ko je zapravo Mihailo Papazoglu privatno? Otkrijte za naše čitaoce nešto o sebi što se ne može pronaći na internetu. Odakle potiče prezime Papazoglu?

Kao što rekoh, poreklo mog prezimena je grčko, ali moja porodica dugo živi u Srbiji. Takođe sa ponosom ističem da je moja majka iz Kruševca, bivše srpske prestonice. Mihailo Papazoglu je jedan mladić koji je rastao uz zvuke „Paket aranžmana“ i novog talasa 80-ih godina u Beogradu. Strastveno je navijao i navija za najveći i najtrofejniji klub „Crvenu zvezdu“. Mnoge svoje vršnjake i

Prijem povodom otvaranja Počasnog konzulata sa Milom Malruni, Montreal, maj 2017.

generaciju ponovo je sreo ovde u Kanadi. Želeo je da upiše glumu, ali se našao na jednoj drugačijoj sceni, na međunarodnoj sceni, u ulozi diplomate koji predstavlja Srbiju. ☀️

Otvaranje Bulevara Nikola Tesla u Hamiltonu, 10. juli 2016.

CANADA 150